

Jan Langenberg

Foto: Thom Olink Foto's: Anoniek van Adrichem

"Die bezetenheid komt met pieken en dalen. Iedere verzamelaar kan dat bevestigen." Jan Langenberg weet watover hij het heeft, verzamelt al zo lang als zijn getuigen rikt. Maar niet veel in zijn huis in Haarlem-noord, waar hij alleen woont, vertaalt die passie. Jan Langenberg, calculator op een bouwkundig adviesbureau, heeft een geordende gester. Hij rangschikt en bergt op, zorgvuldig. Bovendien hebben zijn voorliefdes niet heel veel ruimte nodig.

Ik spaar postzegels, belastingzegels, perfin's, cinderella's... "Ho, wat zijn perfin's en cinderella's? Aan de huis-kamerliefde legt Jan Langenberg (45) uit: "Perfin's zijn geproceerde postzegels, veeleer met de initialen van een firma. Postzegels worden een betaalmiddel en om diefsnal tegen te gaan worden die gaafjes erin gepoast. Cinderella's zijn eigenlijk alle soorten zegels, zoals die van het Spoor, het Rode Kruis of voor Kerst met het uiterlijk van een postzegel."

MINIATUREN

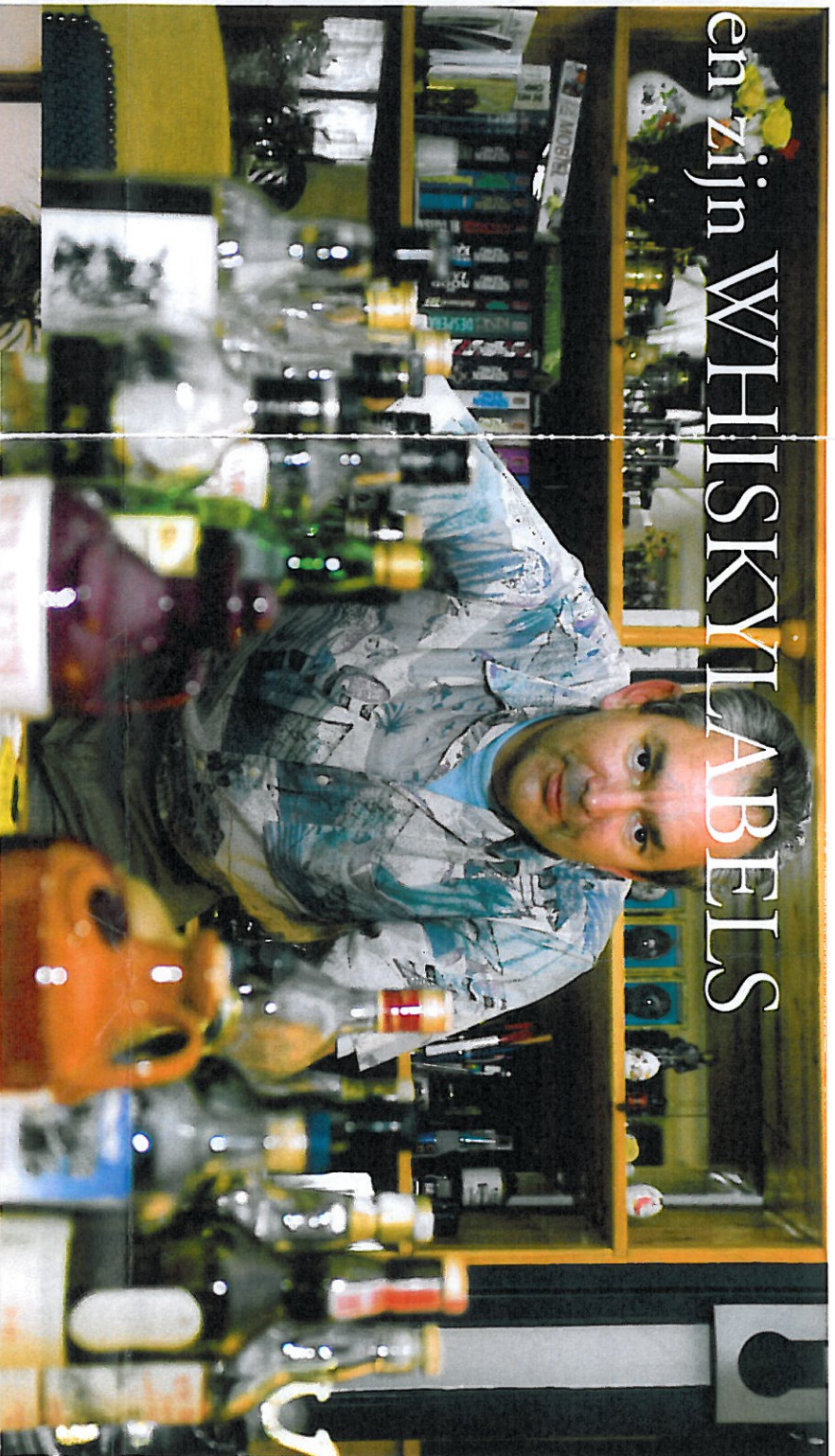
De Haarlemmer spaart echter ook whisky(e)y-labels. In enorme aantallen. Maar voor we het daarover hebben keren we nog even terug naar de postzegels, naar de prachtige collectie Hongaarse (Magyar Posta, weet u nog) en Russische, ook belastingzegels. "Met Hongarije ben ik in 2000 opgehouden, toen werd het te commercieel. Met de collectie imperialistische Rusland en de tijd tot 1950 met de Sovjet Republieken ben ik in 1991 gestopt. Ik mag zeggen dat ik beide landen redelijk compleet heb."

Maar nu die whisky. Hoezo labels? "Het is begonnen met het verzamelen van miniatuurflesjes, eind tachtig was dat. Ik kocht ze meestal vol en dronk ze leeg. Dat bleek een nadeel want mijn collega's wilden volle. Ik had er zo'n tweehonderd en die kostten veel ruimte. Dus kwam het idee van labels."

NETWERK

Immidels heeft Jan Langenberg, die eigenlijk wel alles wil sparen, een grote handigheid gekregen in het letterlijk en figuurlijk losweken van labels. "Het begon met mijn eigen flessen, maar door de andere activiteiten had ik een enorm netwerk verkregen van geestverwanten. Bovendien, internet is natuurlijk een geschenk uit de hemel voor verzamelaars."

en zijn WHISKYLABELS

Jan legt de flessen in water en droogt de losgekomen labels voorzichtig. "Ik zal je er een paar laten zien". Die paar blijken boeken en boeken vol met labels, bevestigd met dubbelzijdige plakker. Behalve zijn collega-spaarders, vooral in Engeland, moet Jan Langenberg het ook hebben van de distilleerderijen en importeurs. "Dat was in het begin wel makkelijker, nu met het samengaan van grote whiskybedrijven lukt het minder. Ze zijn ook wantouwiger geworden i.v.m. namaken, wat natuurlijk elders in de

wereld op grote schaal gebeurt. Een enkele keer zijn de labels geproceerd of voorzien van een opdruk 'sample'. Japanners doen dat ook vaak. De firma's willen je soms ook laten betalen, zijn commercieel geworden."

SNUFFELEN

"Soms heb je ook geluk," vertelt Jan. Zo had hij onlangs contact met iemand die op een drinkkerij in Engeland werkt en zo aan labels kon komen. "Ook na proeven komt wel eens wat vrij en ik smuifel soms bij zaken in de buurt zoals Golden Liquid en Melchers in Haarlem en de Whisky Talker in Lisse."

De man met zo'n 2.500 labels legt de boeken op tafel. Er zitten schitterende historische afbeeldingen bij zoals Purahevide, de verdwenen wijk van Aberdeen, strakke Japanse kalligrafieën, Indiase fantasia's, labels uit Sitkum, kortom een heerlijk gezicht waarin natuurlijke de stroom van blends een hoofdrol speelt.

"Ik had daartoe contact met iemand in Moskou, ook een verzamelaar maar dan van bierflesjes. Die kon ik hier makkelijk krijgen en hij is naar

rommelmarkten in de Russische hoofdstad gegaan en vond daar whiskyflessen. Zo gaat dat rullen, lijsten aanleggen, uitwisselen, lang leve ADSL."

DOEDELZAKKEN

"Ik spaar labels ook met verschillen, zoals de sterke 40 of 43% of val, de importeur, bij voorbeeld Italiaans of Frans, hield hier of 0,7, de taal enz. Zoek ik wat op, dan gebruik ik meestal Michael Jackson of internet. Alles wat ik heb staat in een Excel-database in de pc." Jan Langenberg lacht: "Uiteraard."

Sommige collega's sparen nog weer gespecialiseerder, zoals labels met doedelzakken erop. Ik word ook nog wel eens gebeld door (on)verzamelers. Die spelen dan een stuk met een tijdsdatering. Dan moet het label op de fles whisky natuurlijk kloppen."

Bij het weggan komt natuurlijk de vraag: "En wat denkt Jan Langenberg zelf graag?" Hij denkt maar even na en dan zegt de Haarlemmer: "Tagavulin 16 jaar, maar door dat verzamelen ben ik niet eenkenmig."

Jan Langenberg lust zelf graag Lagavulin, maar wisselt veel vanwege de labels.